

Dragoș-Mihail DAGHIE
ASIGURĂRI - ÎNTINDERE, EFECTE, NEAJUNSURI

Résumé

Par le contrat d'assurance, le contractant de l'assurance ou l'assuré s'oblige à payer une prime d'assurance à l'assureur, et celui-ci s'oblige à payer, lors de l'accident, à l'assuré, au bénéficiaire de l'assurance ou au tiers préjudicié, la compensation ou la somme assurée, dénommée indemnisation, issue du contrat d'assurance conclu dans les conditions de la loi actuelle, dans les limites et aux termes convenus. Dans un sens plus large, économique, la loi définit l'activité d'assurance comme „essentiellement l'offre, l'intermédiation, la négociation, la conclusion des contrats d'assurance et réassurance, le recouvrement des primes, le règlement des dommages, l'activité de recul et de récupération tout comme l'investissement ou la fructification des fonds propres et drainés par l'activité déroulée”.

Rezumat

Prin contractul de asigurare, contractantul asigurării sau asiguratul se obligă să plătească o primă asigurătorului, iar acesta se obligă ca, la producerea riscului asigurat, să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării sau terțului păgubit despăgubirea ori suma asigurată, denumită indemnizație, rezultată din contractul de asigurare încheiat în condițiile prezentei legi, în limitele și la termenele convenite. Într-un sens mai larg, economic, legea definește activitatea de asigurare ca fiind "în principal, oferirea, intermedierea, negocierea, încheierea de contracte de asigurare și reasigurare, încasarea de prime, lichidarea de daune, activitatea de regres și de recuperare, precum și investirea sau fructificarea fondurilor proprii și atrase prin activitatea desfășurată”.

Noțiuni introductive

Tradițional dar și în manieră legală, contractul de asigurare este definit atât în doctrină dar și prin Legea nr. 136/1995.

Potrivit art. 9 din Legea nr. 136/1995 prin contractul de asigurare, contractantul asigurării sau asiguratul se obligă să plătească o primă asigurătorului, iar acesta se obligă ca, la producerea riscului asigurat, să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării sau terțului păgubit despăgubirea ori suma asigurată, denumită indemnizație, rezultată din

contractul de asigurare încheiat în condițiile prezentei legi, în limitele și la termenele convenite.

Totuși în doctrină¹ nu se dă o definiție clară a contractului de asigurare ci se analizează caracteristicile și noțiunile componente ale acestuia: asigurătorul, asiguratul, prima de asigurare, riscul asigurat, caz asigurat, obiectul asigurării, interesul asigurării, suma asigurată, indemnizația de asigurare, dauna de asigurare.

De asemenea, explicarea acestui fenomen se abordează prin analiza tipurilor de asigurări, caracteristicile fiecărei modalitate de a asigura un anumit eveniment fiind clar delimitate.

Într-adevăr, prin contractul de asigurare se creează unui fond de către persoanele fizice și juridice pentru a se proteja împotriva eventualelor riscuri de orice natură din care se acoperă daunele ivite prin producerea evenimentului asigurat și alte cerințe financiare imprevizibile.

Într-un sens mai larg, economic, legea definește activitatea de asigurare ca fiind "în principal, oferirea, intermedierea, negocierea, încheierea de contracte de asigurare și reasigurare, încasarea de prime, lichidarea de daune, activitatea de regres și de recuperare, precum și investirea sau fructificarea fondurilor proprii și atrase prin activitatea desfășurată".

Reglementare

Acte normative în domeniul asigurărilor sunt într-un număr foarte mare dintre care enumăr cu titlu exemplificativ: Legea nr. 136 din 29 decembrie 1995 privind asigurările și reasigurările în România, Legea nr. 136 din 29 decembrie 1995 privind asigurările și reasigurările în România, lege nr. 32 din 3 aprilie 2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor, Legea nr. 503 din 17 noiembrie 2004 privind redresarea financiară și falimentul societăților de asigurare, Legea nr. 113 din 4 mai 2006 privind aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.

---

¹ Fr. Deak, *Tratat de drept civil. Contracte speciale*, vol. II, ed. a III-a, Ed. Universul Juridic, București, 2006; St. D. Cărpenu, *Drept comercial român*, ed. a VII-a, Ed. Universul Juridic, București, 2007; I. Văcărel, F. Bercea, *Asigurări și reasigurări*, ed. a II-a, Ed. Expert, București, 1992; T. Negru, *Asigurări. Ghid practic*, Ed. C.H. Beck, București, 2006; Gh. Caraianni, M. Tudor, *Asigurări. Probleme juridice și tehnice*, Ed. Lumina Lex, București, 2001.

201/2005 pentru modificarea și completarea Legii nr. 32/2000 privind societățile de asigurare și supravegherea asigurărilor, Legea nr. 432 din 27 noiembrie 2006 privind aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 189/2005 pentru stabilirea unor măsuri privind vehiculele rutiere înmatriculate, Legea nr. 403 din 11 octombrie 2004 pentru modificarea și completarea Legii nr. 32/2000 privind societățile de asigurare și supravegherea asigurărilor.

Pe lângă acestea mai menționez doar ca existență, Ordinele emise de către Comisia de Supraveghere a Asigurărilor care au o importanță deosebită în ceea ce privește activitatea societăților comerciale de asigurare.

Noțiuni explicative

Se pare că legiuitorul român a preluat din familia sistemelor de drept anglo-saxone specificitatea acestora de a defini în preambulul actelor normative dar și a contractelor civile sau, mai ales, comerciale, a unor noțiuni utilizate în conținutul documentelor astfel încât să se înlăture orice umbră de îndoială.

Prin urmare, în ceea ce privește înțelesul unor noțiuni în materia dreptului asigurărilor legea dispune:

- *contractant al asigurării* - persoana care încheie contractul de asigurare pentru asigurarea unui risc privind o alta persoană și se obligă față de asigurator să plătească prima de asigurare;

- *vehicul* - orice mijloc de transport, cu sau fără propulsie proprie, destinat deplasării pe uscat, inclusiv orice tip de remorcă, indiferent dacă este cuplată sau nu, excepție făcând cele care se deplasează pe șine, bicicletele sau vehiculele cu tracțiune animală;

- *persoana păgubită* - persoana îndreptățită să primească despăgubiri pentru prejudiciul suferit ca urmare a producerii unui risc acoperit printr-un contract de asigurare de răspundere civilă;

- *prejudiciu* - efectul negativ suferit de persoana păgubită prin producerea unui risc acoperit printr-un contract de asigurare de răspundere civilă;

- *Birou National* - organizație profesională, constituită în conformitate cu Recomandarea nr. 5 din 25 ianuarie 1949, adoptată de Subcomitetul de Transport Rutier al Comitetului de Transporturi Interioare din cadrul

Comisiei Economice pentru Europa a ONU, și care grupează societățile de asigurare care sunt autorizate într-un stat să practice asigurarea de răspundere civilă auto;

- *Biroul Asigurătorilor de Autovehicule din România* - biroul național din România;

- *limitele teritoriale de acoperire ale asigurării de răspundere civilă pentru pagube produse prin accidente de autovehicule:*

- teritoriul României;

- teritoriul statelor membre ale Uniunii Europene și cele aparținând Spațiului Economic European;

- teritoriul statelor care leagă direct două țări membre ale Uniunii Europene în care nu exista birou național;

- *Carte Verde* - document internațional de asigurare emis în numele biroului național, în conformitate cu Recomandarea nr. 5 din 25 ianuarie 1949, adoptată de Subcomitetul de Transport Rutier al Comitetului de Transporturi Interioare din cadrul Comisiei Economice pentru Europa a ONU;

- *franșiza* - partea din prejudiciu suportată de persoana păgubită, stabilită ca valoare fixă sau procent din despăgubirea totală prevăzută în contractul de asigurare.

- *vigneta* - autocolant care se aplică pe parbrizul vehiculului sau în alt loc vizibil din exterior, care atestă existența unei polițe de asigurare RCA pentru vehiculul respectiv, eliberat împreună cu polița de asigurare RCA.

Elementul de noutate introdus de către Legea nr. 304 din 13 noiembrie 2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România este modificarea denumirii de „autovehicul” și transformarea acesteia în „vehicul” dar și introducerea noțiunii de „vinieta”.

Alte noțiuni care sunt folosite în materie de asigurări sunt explicate după cum urmează:

- *Asigurătorul* este societatea comercială datorare să plătească indemnizația de asigurare la producerea evenimentului asigurat.

- *Asiguratul* este persoana fizică sau juridică ce încheie contractul de asigurare în interesul său sau al altei persoane.

- *Beneficiarul asigurării* este terțul față de contract ce urmează să primească indemnizația de asigurare la realizarea evenimentului asigurat.

- *Riscul asigurat* este evenimentul viitor, posibil și incert prevăzut în contract ce pune în pericol patrimoniul, viața ș.a. asiguratului.
- *Cazul asigurat* este evenimentul asigurat și produs. (ex.: incendiu).
- *Obiectul asigurării* este reprezentat de ceea ce s-a asigurat (de ex: răspunderea civilă).
- *Interesul asigurării* este reprezentat de dauna evaluabilă în bani pe care asiguratul o poate suferi.
- *Suma asigurată* este suma maximă în limita căreia asiguratorul este obligat să plătească indemnizația de asigurare. În funcție de suma asigurată, se calculează atât indemnizația, cât și prima de asigurare.
- *Prima de asigurare* este suma de bani pe care o plătește asiguratul asiguratorului pentru asumarea riscului.
- *Indemnizația de asigurare* este suma de bani pe care asiguratorul o plătește asiguratului sau beneficiarului la producerea cazului asigurat.

Efectele contractului de asigurare

Drepturile și obligațiile asiguratului

Drepturile asiguratului sunt:

- dreptul de a încheia asigurări suplimentare;
- dreptul de răscumpărare;
- dreptul de a modifica contractul;
- după producerea evenimentului asigurat, principalul drept al asiguratului este încasarea indemnizației

Obligațiile asiguratului sunt:

- combaterea elementelor ce ar agrava paguba;
- avizarea asiguratorului în termenele prevăzute de condițiile de asigurare;
- furnizarea de acte și date referitoare la evenimentul asigurat.

Drepturile și obligațiile asigurătorului

Până la producerea evenimentului asigurat *drepturile* asigurătorului sunt: de a verifica existența bunului și a modului de întreținere și de a aplica sancțiunile legale atunci când asiguratul a încălcat obligațiile privind

întreținerea și paza bunului, iar *obligațiile*: de a elibera la cerere duplicatul documentului de asigurare sau a unui certificat de confirmare a asigurării.

După producerea evenimentului asigurat principala obligație este de plată a indemnizației de asigurare. Aceasta a fost definită ca suma de bani pe care asiguratorul o plătește asiguratului la producerea cazului asigurat.

Probleme specifice dreptului asigurărilor

Bineînțeles că prin prezentul demers nu mi-am propus să reiterez noțiuni care au fost deja comentate de către prestigioși doctrinari precum clasificarea diferitelor tipuri de asigurare sau explicarea cazuisticii specifice variatelor categorii de asigurare.

Totuși, obiectivul pe care mi l-am asumat este sublinierea unor probleme în ceea ce privește prezenta materie și eventual expunerea unei umile păreri sau propunerea unor soluții.

În aceeași ordine de idei nu am în intenție epuizarea situațiilor controversate ce au apărut sau pot apărea în contractele de asigurare.

Probleme de natura dreptului procesual civil

De regulă, comercianții din domeniul asigurărilor, în realizarea activității lor, operează cu anumite persoane care, fie le reprezintă interesele, fie le facilitează efectuarea unor operațiuni comerciale.²

Astfel, există anumite persoane prin intermediul cărora comercianții încheie actele juridice comerciale. Aceste persoane se află în raporturi de muncă cu comercianții și sunt salarizate de aceștia. Întrucât ele depind de comercianți, doctrina le denumește *auxiliari dependenți*. Potrivit Codului comercial, din această categorie fac parte: prepușii, comișii pentru negoț și comișii călători pentru negoț. Apoi, există alte persoane care ajută pe comercianți în activitatea lor. Aceste persoane au calitatea de comerciant și deci sunt independente față de comercianții cu care cooperează. De aceea, ele sunt denumite *auxiliari autonomi*. Intră în această categorie: mijlocitorii și agenții comerciali.

---

² St.D. Cărpenaru, op. cit., p. 127-136.

Activitatea desfășurată de auxiliarii comercianților implică anumite raporturi de reprezentare între comercianți și auxiliarii lor. Datorită acestui fapt, pentru a putea înțelege natura activității auxiliarilor comercianților, este necesară, mai întâi, o analiză a instituției reprezentării, după care se poate trece la examinarea statutului celor două categorii de auxiliari ai comercianților.

Prin urmare, potrivit Legii nr. 31/1990 comerciantul, pentru a-și dezvolta activitatea poate înființa sucursale sau filiale.

Potrivit art. 43 din Legea nr. 31/1990, sucursala este un dezmembrământ fără personalitate juridică al societății comerciale. Această subunitate este dotată de societate cu anumite fonduri, cu scopul de a desfășura o activitate economică, care intră în obiectul de activitate al societății. Sucursala dispune de o anumită autonomie, în limitele stabilite de societate.

Întrucât sucursala nu are personalitate juridică, ea nu poate participa în nume propriu la circuitul juridic. Actele juridice pe care le reclamă desfășurarea activității sucursalei se încheie de reprezentanții (prepușii) desemnați de societatea comercială.

Regimul juridic al sucursalei se aplică oricărui alt sediu secundar, indiferent de denumirea lui (agenție, reprezentanță etc.), căruia societatea care îl înființează îi atribuie statut de sucursală³.

Filiala. Potrivit art. 42 din Legea nr. 31/1990, filiala este o societate comercială cu personalitate juridică. Această societate, filiala, este constituită de societatea primară (societatea mamă), care deține majoritatea capitalului său. Din această cauză, deși este subiect de drept distinct, totuși, filiala este dependentă și se află sub controlul societății primare.

Ca persoană juridică, filiala participă la raporturile juridice în nume propriu, prin actele juridice ale reprezentanților săi, dobândește drepturi și își asumă obligații, cu angajarea unei răspunderi proprii.

Filiala se constituie într-una dintre formele de societate reglementate de art. 2 din Legea nr. 31/1990 și va avea regimul juridic al formei de societate în care s-a constituit.

---

³ Pentru a se evita confuziile din trecut, art. 43 alin. 5 din Legea nr. 31/1990 prevede că nu se pot înființa sedii secundare sub denumirea de filială.

Marea majoritate a contractelor pe care le încheie comerciantul asigurator se realizează prin intermediul sucursalelor ceea ce mă îndreptățește să întreb, în cazul unui litigiu, împotriva cui se va îndrepta asiguratul, are sucursale calitate procesuală pasivă, poate sta în proces în nume propriu?

Ab initio, trebuie pornit de la definiția sucursalei dată de către art. 43 din Legea nr. 31/1990⁴: sucursalele sunt dezmembrăminte fără personalitate juridică ale societăților comerciale și se înregistrează, înainte de începerea activității lor, în registrul comerțului din județul în care vor funcționa.

Ceea ce trebuie observat, încă de la început, este distincția dintre *personalitate juridică și capacitate*.

Personalitatea juridică reprezintă una dintre deosebirile fundamentale care există între societatea comercială și societatea civilă. Personalitatea juridică este atributul exclusiv al societății comerciale, ceea ce face ca aceasta să se distingă de asociații care o formează, este mai mult decât un contract de societate, este un subiect de drept distinct, cu patrimoniu propriu care îi permite să participe la circuitul civil prin asumarea de obligații și exercitarea de drepturi în nume propriu.

Faptul că societatea civilă nu are personalitate juridică nu o împiedică să participe la circuitul civil prin asumarea de obligații și exercitarea de drepturi. Distincția este aceea că activitate societății civile se desfășoară numai ca un contract și în limitele acestuia, nu ca un subiect de drept distinct.

Concluzia este că ambele forme de asociere, societatea comercială și societate civilă, pot participa la circuitul civil indiferent dacă sunt posesoare de personalitate juridică sau nu ceea ce presupune deținerea capacității.

Deci, sucursalele nu au personalitate juridică, nu acționează ca subiect distinct de drept, însă beneficiază din plin de capacitate juridică de exercițiu și de folosință. Aceasta deoarece ar fi imposibil de exercitat mandatul cu care au fost împuternicite de societatea mamă, de a încheia acte juridice în numele și pe seama acesteia. Aceasta este, de fapt, și

---

⁴ Legea nr. 31/1990 a fost modificată prin Legea nr. 441 din data de 27 noiembrie 2006 și publicată în Monitorul Oficial al României nr. 955 din data de 28 noiembrie 2006. Totuși, modificarea menționată nu afectează cu nimic definiția sucursalei.

menirea lor, de a reprezenta societatea în raporturile juridice cu terții. Ele nu acționează în nume propriu ci angajează drepturi și obligații ce trec direct în sfera societății mamă. Ar fi imposibil ca sucursala să încheie acte juridice în numele și pe seama societății mamă fără a avea capacitate⁵.

Aceasta este și opinia exprimată în doctrina juridică și în jurisprudență⁶, singura interdicție care se instituie sucursalelor este aceea de a sta în proces ca și reclamante; deci nu au calitate procesuală activă.

Calitatea procesuală presupune existența unei identități între persoana reclamantului și persoana care este titular al dreptului în raportul juridic dedus judecării (calitate procesuală activă) și, pe de altă parte, între persoana pârâtului și cel obligat în același raport juridic (calitate procesuală pasivă)⁷.

Mai mult decât atât, posibilitatea ca sucursala să stea în proces ca pârâtă, deci atribuirea calității procesuale pasive acesteia, rezidă și din art. 41 alin. 2 C.proc.civ.: asociațiile sau societățile care nu au personalitate juridică pot sta în judecată ca pârâte, dacă au organe proprii de conducere.

Interpretarea care s-a dat acestui text de lege de către instanțele de judecată este aceea că sucursala este, în sens larg, o societate⁸, și, prin urmare, îi sunt aplicabile dispozițiile art. 41 alin. 2 C.proc.civ.

De fapt, societatea de asigurări, în măsura în care ne-am afla în situația unei subrogări în dreptul asiguratului de tip CASCO împotriva persoanei vinovate de producerea unui incident auto asigurat conform unei asigurări

---

⁵ Condiția sine qua non pentru ca mandatarul să poate încheia actele juridice pe care le solicită mandantul este aceea de a avea aceeași capacitate deplină de exercițiu, precum persoana care l-a împuternicit, altfel, actele juridice sunt nule, mandatul încetând, așa cum rezultă din interpretarea per a contrario a dispozițiilor art. 1522 pct. 3 C.civ. - Fr. Deak, op. cit., 2001, p. 319.

⁶ G. Boroș, O. Spineanu-Matei, *Codul de procedură civilă comentat și adnotat*, Ed. All Beck, București, 2005, p. 93; C.A. Brașov, secția civilă, decizia nr. 3/1996, în C.P.J. 1996, p. 120.

⁷ I. Stoenescu, S. Zilberstein, *Drept procesual civil. Teoria generală*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1983, p. 287.

⁸ C.A. Brașov, secția civilă, decizia nr. 3/1996, în C.P.J. 1996, p. 120; C.S.J., secția comercială, decizia nr. 906/1997, în Buletinul Jurisprudenței - sucursalele fără personalitate juridică, dar care au organe de conducere, plan de cheltuieli și venituri, precum și cont bancar propriu, pot sta în judecată ca pârâte.

obligatorii de tip RCA, este un chemat în garanție⁹ de drept, potrivit asigurării obligatorii de răspundere civilă în cazul prejudiciilor produse prin accidente de autovehicule, reglementată de către Legea nr. 136/1995. Prin urmare, în cazul în care s-ar produce un accident de circulație asigurătorul acordă despăgubiri, în baza contractului de asigurare, pentru prejudiciile de care asigurații răspund față de terțe persoane păgubite prin accidente de autovehicule și pentru cheltuielile făcute de asigurați în procesul civil – art. 49 din Legea nr. 136/1995. Deci societatea de asigurări este cea care va suporta eventualele cheltuieli în cazul în care pârâtul va cădea în pretenții, în baza contractului de asigurare RCA încheiat.

Mai mult decât atât, dacă se admite excepția lipsei calității procesuale pasive (obligându-l pe vinovat la suportarea pretențiilor reclamantului) înseamnă că pârâtul a căzut în pretenții și, prin urmare se va admite și cererea de chemare în garanție¹⁰. În situația de față nu mai este nevoie de o cerere de chemare în garanție și de încuviințarea acesteia deoarece garanția pe care este obligată să o asigure societatea de asigurări izvorăște din lege dar și din contractul de asigurare încheiat.

Situația de față ar fi una fără precedent, nemotivată și în afara oricărei norme juridice. Este de neconceput ca o persoană să se asigure¹¹ la o societate de asigurări și, în momentul producerii evenimentului asigurat, persoana care este datoare (în baza contractului de asigurare) să suporte prejudiciile, societatea de asigurări, să fie exonerată de răspundere, iar

---

⁹ Chemarea în garanție (art. 60-63 C.proc.civ.) reprezintă acea formă de participare a terților la activitatea judiciară care conferă uneia dintre părți posibilitatea de a solicita introducerea în proces a acelor persoane ce ar avea obligația de garanție sau de despăgubire în ipoteza în care partea respectivă ar pierde procesul - I. Leș, *Principii și instituții de drept procesual civil*, Ed. Lumina Lex, 1998, p. 107.

¹⁰ V. Ciobanu, G. Boroș, *Drept procesual civil. Curs selectiv, ediția a III-a*, Editura All Beck, București, 2005, p. 91.

¹¹ Contractul de asigurare este acea convenție prin care o persoană, asigurătorul, ia asupra sa riscul eventualității producerii unui eveniment, astfel asigurat, din sarcina unei alte persoane, asigurat, în schimbul unei sume de bani, primă de asigurare, obligându-se ca în eventualitatea producerii respectivului eveniment asigurat să repare prejudiciul produs de către asigurat sau să-l dezdăuneze cu o sumă de bani în cazul în care reparația nu este posibilă.

aceste cheltuieli să fie suportate de către asigurat, deși contractual obligația este în sarcina asiguratorului.

Concluzia care reiese din cele expuse este aceea că, în măsura în care sucursalele au buget propriu, organe de conducere proprii, participă din plin la eventualele litigii ca având calitate procesuală pasivă, invocarea acestei excepții va trebuie respinsă ca inadmisibilă.

Materia prescripției extinctive aplicabile în materia asigurărilor

Multe probleme ivite în practică se pun în legătură cu termenul de prescripție extintivă aplicabil asigurărilor, care sunt raporturile ce izvorăsc din contractele de asigurare sau dacă regresul asiguratorului este un raport juridic de asigurarea sau unul de natură civilă, din domeniul răspunderii juridice civile.

Potrivit art. 3 din Decretul nr. 167/1958 în raporturile ce izvorăsc din asigurare, termenul de prescripție este de 2 ani.

Prin urmare, așa cum a dispus legiuitorul, toate raporturile juridice care își au izvorul într-un raport juridic de asigurare, se vor prescrie, fără excepție în termen de 2 ani.

Nu poate fi admisă o altă părere conform căreia sunt raporturi care izvorăsc din asigurare numai acelea care se stabilesc între asigurat și asigurator, deoarece și cazul raporturile dintre asigurator și terț păgubit (în cazul în care asiguratorul plătește contravaloarea prejudiciului păgubului asigurat al său și se subrogă în drepturile acestuia) sau asigurator și terț vinovat (în cazul în care asiguratorul recuperează prejudiciul de la terțul vinovat) izvorul acestora este contractul de asigurare. Ca atare rezultă clar și fără echivoc faptul că și aceste raporturi juridice sunt de asigurare și se prescriu în termenul special de 2 ani. Prin urmare, motivul, temeiul juridic, pentru care asiguratorul, subrogat în drepturile asiguratului său, poate solicita plata sumelor, plătite de către acesta asiguratului său, este contractul de asigurare.

Mai mult decât atât, nu pot fi admise ca pertinente susținerile conform cărora răspunderea pentru fapta ilicită s-ar aplica doar în cazul raporturilor juridice civile, fiind de notorietate științifică faptul că răspunderea pentru fapta ilicită prevăzută de Codul civil este aplicabilă și în cazul raporturilor comerciale în temeiul art. 1 alin. 2 C.com.

Conform principiului „*ubi lex non distinguit nec nos distinguere debemus*” norma juridică va fi interpretată *ad literam*, deoarece legiuitorul dacă ar fi dorit să menționeze aspecte speciale referitor la domeniul asigurărilor le-ar fi făcut expres. Prin exprimarea folosită în conținutul art. 3 alin. 2 din Decretul nr. 167/1958 legiuitorul a circumscris prescripției speciale de 2 ani toate raporturile juridice ce izvorăsc din asigurare, indiferent de natura lor, persoane sau alte criterii de clasificare.

Noutăți legislative

Legea nr. 304 din 13 noiembrie 2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România introduce modificări esențiale în materia asigurărilor.

Astfel se modifică art. 8 din Legea nr. 136/1995 după cum urmează: „Avizarea și constatarea producerii riscurilor asigurate, evaluarea pagubelor, stabilirea și plata despăgubirilor ori a sumelor asigurate se efectuează în condițiile legii și ale normelor adoptate în baza legii de Comisia de Supraveghere a Asigurărilor, pentru asigurările obligatorii, sau ale contractului de asigurare, în cazul asigurărilor facultative.

Pentru evenimentele în care au fost implicate două vehicule, din care au rezultat numai pagube materiale, avizarea societăților din domeniul asigurărilor se poate face și în baza unui formular tipizat, eliberat de societățile din domeniul asigurărilor, denumit *constatare amiabilă de accident*, în care conducătorii vehiculelor respective consemnează circumstanțele producerii evenimentului, datele personale de identificare a vehiculelor implicate, precum și a propriilor asigurători.

Forma, dimensiunile, conținutul, precum și procedurile privind utilizarea formularului tipizat se stabilesc prin norme emise de către Comisia de Supraveghere a Asigurărilor.”

Ceea ce se dorește este simplificarea procedurilor pentru acordarea despăgubirilor în cazurile în care au rezultat doar daune materiale și nu și vătămări corporale sau decese ale persoanelor implicate, dar și decongestionarea birourilor poliției rutiere prin intermediul cărora se eliberau documentele pentru a se aviza daunele și pentru a se deschide dosarele de daună în vederea recuperării prejudiciilor.

Modalitatea simplistă de soluționare a tamponărilor este una mult așteptată, având în vedere faptul că, în cele din urmă, în cazul acestor incidente minore (având în vedere că nu au rezultat victime) ultimul cuvânt îl aveau tot societățile de asigurări.

Se dă glas astfel principiului permisivității raporturilor juridice din sfera dreptului privat, prin care indivizii, în cazul intereselor lor personale își pot alege conduita.

Ca atare, se concluzionează că sfera acestor raporturi sociale nu prezintă gradul de pericol social ridicat astfel încât să necesite implicare unui funcționar public putător al autorității de stat.

O altă modificare importantă este cea de la art. 43 din Legea nr. 136/1995 prin care se schimbă conținutul acestuia după cum urmează: „Despăgubirea se stabilește și se efectuează în baza asigurării valabile la data producerii accidentului, conform dispozițiilor art. 49, fără a mai fi necesar acordul asiguratului din cauza căruia s-a produs paguba, ori prin hotărâre judecătorească.”

Comparativ cu vechea reglementare, incorectă de altfel, prin care acordul asiguratului vinovat de producerea unui incident era obligatoriu pentru ca persoana prejudiciată să primească despăgubirea, noua normă juridică elimină acest formalist, întrucât răspunderea pentru consecințele faptelor pentru care se face vinovată persoana asigurată intervine în primul rând în temeiul legii (în cazul asigurărilor obligatorii) dublată fiind de răspunderea contractuală conform contractului de asigurare valabil în temeiul căruia asiguratorul despăgubește persoana prejudiciată de faptele de care se face vinovat asiguratul său.

Concluzii

Sper ca prezentul demers științific să aducă o nouă perspectivă atât în ceea ce privește materia asigurărilor dar și în ceea ce privește dreptul civil și dreptul procesual civil.

Situațiile abordate nu trebuie ca prin argumentele pe care le-am invocat să aducă o soluționare definitivă a problematicii existente ci au ca finalitate crearea unor noi perspective în lumina cerințelor legalității dar și întru respectarea intereselor participanților la circuitul juridic.

Bibliografie

- BOROI, G. & SPINEANU, Matei O., *Codul de procedură civilă comentat și adnotat*, Editura All Beck, București, 2005;
- CARAIANI, Gh. & TUDOR, M., *Asigurări. Probleme juridice și tehnice*, Ed. Lumina Lex, București, 2001;
- CĂRPENARU, St. D., *Drept comercial român*, ed. a VII-a, Ed. Universul Juridic, București, 2007;
- CIOBANU, V. & BOROI, G., *Drept procesual civil. Curs selectiv*, ediția a III-a, Editura All Beck, București, 2005.
- DEAK, Fr., *Tratat de drept civil. Contracte speciale*, vol. II, ed. a III-a, Ed. Universul Juridic, București, 2006;
- LES, *Principii și instituții de drept procesual civil*, Ed. Lumina Lex, 1998;
- NEGRU, T., *Asigurări. Ghid practic*, Ed. C.H. Beck, București, 2006;
- STOENESCU & ZILBERSTEIN, S., *Drept procesual civil. Teoria generală*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1983;
- VĂCĂREL & BERCEA, F., *Asigurări și reasigurări*, ed. a II-a, Ed. Expert, București, 1992;

Drd. Dragoș-Mihail DAGHIE
Universitatea „Dunărea de Jos” Galați